

MARIA JOSEP CASTILLO

Llibres de festa major

Ea ja gairebé un quart de segle que va veure la llum aquest llibre, "el llibre" sobre la Festa del Càntir d'Argentona; tot un clàssic, doncs. El títol triat pel seu autor, Jaume Clavell, que 25 anys enrere havia recu-

perat aquesta festa, resumeix en una sola paraula el leitmotiv de la mateixa: l'aigua. Segons el *Diccionari General de la Llengua Catalana*, xarbotada equival a un esclafit d'aigua, a un esquitx violent, a un espetec del líquid element o a agitar un recipient que el contingui. En aquest

cas, el recipient a sacsejar és el càntir, l'altre element de la festa. I al costat de l'aigua i el càntir un

tercer protagonista, sant Domènec, "copatró" de la vila al costat de sant Julià.

El llibre d'en Jaume Clavell té tres parts clarament diferenciades. La primera,

sota el títol *Recull de cites històriques*, aplega dotze breus articles que giren entorn de la història de la festa del càntir, al costat d'algun altre més filològic sobre la toponímia de les fonts d'Argentona o dels noms dels càntirs a diferents indrets de Catalunya.

La segona part, titulada *Llegendes i personatges de la festa*, relaciona els gegants i nans d'Argentona amb llegendes que justifiquen la seva presència en els carrers i places de la vila. Burriac hi és plenament present: els gegants són els senyors del castell; la bruixa és la de la pinta d'or... També de cartró tenim a en Bernat de Riudemeia, als senyors de Barcelona... I en aquest apartat llegendari no podia faltar el relat sobre els orígens del sobrenom que amb dignitat i orgull suportem els argentonins: repicatruges.

La tercera i última part és un estudi de cadascun dels vint-i-cinc càntirs que des de l'any 1951 al 1975 s'han reproduït a Argentona per la Festa Major d'agost. D'aquesta part en són annexos els petits opuscles que cada any es donen juntament amb el càntir.

El text del llibre va precedir d'unes paraules de Leandre Villa-

ronga, "foraster integrat que sent Argentona a l'ànima", tal com ell mateix es descriu. En aquestes línies, on queda clara l'amistat que l'uneix amb en Jaume Clavell, deixa constància de la darrera fita que aquest havia endegat a Argentona, el Museu del Càntir, inaugurat per aquelles dates, "somni present que esperem veure en continu desenvolupament". Són aquests darrers uns mots plens de significat enguany, quan coincidint amb la cinquantena festa del càntir el Museu s'estrena de nou.

Cal esmentar també les darteres pàgines del llibre, sortides de la mà de Josep Maria Espinàs, que recorden els seus estius d'infantesa a Argentona (recollits anys després en el llibre *El nen de la plaça Ballot*) i fan una glosa al càntir, dedicant-li paraules com aquestes: "producte de la intel·ligència popular", "Té la incomparable bellesa de les coses senzilles i útils", "la bellesa del càntir ja comença pel nom"...

I per acabar hem de parlar de les il·lustracions del llibre, de les xilografies de l'Antoni Gelabert. La xilografia és una tècnica de gravat que utilitza planxes de fusta. A la portada i contraportada, acom-

■ CLAVELL i NOGUERAS, Jaume

■ *La Xarbotada.*

La festa del càntir d'Argentona dins l'antic aplec de Sant Domingo

■ Xilografies d'Antoni Gelabert

■ Museu del Càntir. Argentona, 1976

■ 190 pàgines

Xarcuteries

MIGUEL I BECOÑA

ELABORACIÓ D'EMBOTITS
La carn més nutritiva

MATARÓ
Av. Amèrica, 54-56
Tel. 93 790 55 37
C/. Rosselló, 9
Tel. 93 798 38 27
Mercat Plaça Cuba
Parades 147-149-187-189
Tel. 93 790 72 06

PREMIÀ DE MAR
C/. Enric Granados, 63
Tel. 93 752 24 08

ARGENTONA
C/. Barcelona, 16
Tel. 93 797 20 56

■ CLAVELL i NOGUERAS, Jaume

■ *La Xarbotada.*

La festa del càntir d'Argentona dins l'antic aplec de Sant Domingo

■ Xilografies d'Antoni Gelabert

■ Museu del Càntir. Argentona, 1976

■ 190 pàgines

Pa català
Entrepans
Coques

GRANJA PASTISSERIA
FORNERIA GELATERIA

Carrer Gran, 10 • Tel. 93 756 11 77 • ARGENTONA

panyant el text o reproduint els càntrirs de cada any, constitueixen una veritable obra d'art. A destacar les que il·lustren els capítols de *Llegendes i personatges de la festa*, ja que combinades amb el text en perfecta harmonia, donen una doble visió de la llegenda o del personatge, la de la paraula i la de la imatge.

* * *

No tants com *La Xarbotada*, però també han passat uns quants anys des de l'edició d'aquest llibre, concretament disset. El seu format apaïsat, el relligat de les pàgines amb una espiral de plàstic, el paper vegetal protegint les fotografies mentre en ell apareixen impreses les paraules que les acompanyen; tot plegat en fa un llibre diferent, que a més fou el primer editat per L'Aixernador Edicions.

Les protagonistes són les imatges, vint-i-cinc fotografies la majoria procedents del fons del fotò-

graf argentoní Alfons Güell i que, com diu el títol, il·lustren la nostra festa major del segon quart del segle XX. Des d'una vista general de la Plaça Nova als anys 40 a la foto dels "tres guardians de l'ordre" davant de la façana de l'antic ajuntament, passant per vistes de l'envelat, esdeveniments esportius (curses de bicicleta, partits de futbol, combats de lluita), ballades de sardanes, la benedicció de les aigües de la Font de Sant Domingo, l'exposició de llits antics, la fira d'atraccions...

El recull va precedir d'un pròleg signat per l'escriptor Joaquim Ripoll, que amb paraules recorda els temps que il·lustra l'Alfons Güell, quan ell era vailet i "Els que encara anàvem de calça curta no ens deixaven entrar i ens entaforàvem per entremig de les veles i amagats sota l'empostissat de les llotges..." miraven els turmells de les noies que ballaven a l'envelat.

Les fotografies estan complementades pel text que les acom-

panya, donant informacions que a les noves generacions d'argentonins ens poden semblar carrinclones (al ball de la una del migdia els homes anaven amb corbata i

americana, a l'agost!), idíl·liques (la vista de tres caruatges circulant pel carrer Gran en un dia de molt de trànsit) o curioses (l'exposició de llits

antics a can Calopa). Així, al valor històric i testimonial de les imatges cal afegir el valor evocador de l'Alfons, testimoni directe i a través de la seva càmera dels esdeveniments del nostre poble.

■ GÜELL i SERRA, Alfons

■ *Argentona. Festa Major. 1925- 1950*

■ L'Aixernador Edicions

■ Primera edició: Argentona, 1983

ESTANC BARTOMEU

Articles de fumador i de regal
Premsa i papereria

Carrer Gran, 36
Tel. 93 797 03 36

ARGENTONA

AUTO-ESCOLA - ASSEGUANCES

RAMON REIXACH I MONER

Mataró, 1 - Tel. 93 797 00 50 - ARGENTONA

Plaça Nova
Tel. 609 02 31 51
ARGENTONA

Calçats Pilar

SABATERIA
Home - Dona - Canalla i Esportiu

Anselm Clavé, 9 - Tel. 93 797 04 81 - ARGENTONA